

Prof. dr hab. n. med. Anna Janas-Naze
Zakład Chirurgii Stomatologicznej
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
ul. Pomorska 251, 92-213 Łódź
email: anna.janas@umed.lodz.pl

Recenzja rozprawy doktorskiej

lek. dent. Katarzyny Jaxa-Kwiatkowskiej

pt.: „Zastosowanie termografii w diagnostyce złamań twarzowej części czaszki”

wykonanej w Zakładzie Anatomii Prawidłowej Uniwersytetu Medycznego
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

pod kierunkiem dr hab. n. med. Wiesława Kurleja i dr n. med. Jana Nienartowicza

Praca przedłożona do recenzji ma formę monografii o typowym układzie, została starannie wydana i oprawiona, liczy 91 stron w tym 11 rozdziałów, podzielonych na liczne podrozdziały. Zawiera streszczenia w języku polskim i angielskim oraz bogatą dokumentację w postaci 34 rycin i 15 tabel, ilustrujących przeprowadzone badania. Właściwie dobrane piśmiennictwo, liczące 91 pozycji zostało oparte o głównie zagraniczne doniesienia naukowe. Dodatkowo Autorka na końcu zamieściła wykaz stosowanych skrótów.

We wstępie pracy Doktorantka przedstawia termografię, ze szczególnym uwzględnieniem podstaw fizycznych i jej zastosowania w medycynie, po czym przechodzi do szerokiego omówienia złamań twarzowej części czaszki. W końcowej części tego rozdziału Autorka przybliży proces gojenia kości oraz możliwe powikłania.

Problemy poruszone we Wstępie zostały poparte właściwie dobranym piśmiennictwem, a sam rozdział stanowi adekwatne wprowadzenie do badań opisanych w dalszej części rozprawy.

W kolejnej części przedstawiono cele i założenia pracy, które zostały metodycznie zrealizowane w przeprowadzonej pracy badawczej, zilustrowanej w kolejnych rozdziałach. Pomimo tego, iż wykorzystanie termografii w diagnostyce zmian chorobowych w obrębie twarzoczaszki i jamy ustnej nie zawsze daje w pełni satysfakcjonujące wyniki, to może być ona cennym narzędziem wspomagającym i uzupełniającym inne klasyczne metody diagnostyczne, pod warunkiem spełnienia określonych warunków. Biorąc powyższe pod uwagę, Doktorantka bardzo trafnie za cele podjętych przez siebie badań przyjęła:

1. Ocenę możliwości zastosowania kamery termowizyjnej do diagnostyki urazów w zakresie twarzowej części czaszki.
2. Ocenę obrazu termowizyjnego w zależności od rodzaju urazu i stanu chorobowego.
3. Ustalenie norm rozkładu temperatury w zakresie twarzy i szyi na podstawie uzyskanego obrazu termowizyjnego. Ocena symetrii i zmienności tych obszarów w zależności od wybranych czynników (uzyskana z wywiadu klinicznego i badań ambulatoryjnych).
4. Opracowanie sparametryzowanego opisu obszaru objętego procesem chorobowym na podstawie obrazu termowizyjnego (m. in. ustalenie wielkości nieregularnych powierzchni wyznaczonych obrazem termowizyjnym).
5. Porównanie „obrazowania” urazów twarzowej części czaszki uzyskanego na podstawie rozkładu temperatury przy użyciu kamery termowizyjnej z innymi stosowanymi metodami – RTG, TK.

Materiał stanowiło 69 pacjentów za zdiagnozowanymi złamaniami w obrębie środkowego i dolnego piętra twarzowej części czaszki oraz 24 osoby bez złamań, które stanowiły grupę kontrolną, z czego wykluczono kobiety ze względu na niewystarczająco reprezentatywny materiał. Finalnie analizie poddano 63 mężczyzn w grupie badanej i 20 w

grupie kontrolnej. Analizie termograficznej poddano obszary skóry twarzy nad miejscem złamania, w których wyznaczono średnią, maksymalną i minimalną temperaturę, wyznaczając obszary ograniczone przez punkty antropometryczne określone osobno dla: złamań kompleksu jarzmowo-szczękowego, trzonu żuchwy i wyrostka kłykciowego. Termogramy porównano ze zdjęciami rentgenowskimi oraz badaniami TK chorego, gdzie w każdym przypadku pomiaru średnich temperatur punktem odniesienia była strona przeciwległa od urazu lub obszar klinicznie zdrowy. W dalszej części rozdziału Autorka omawia metodologię przeprowadzonych badań. Kolejny rozdział przedstawia dobrze udokumentowane wyniki.

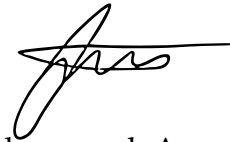
W poprzedzającej wnioski, syntetycznej dyskusji, Autorka poddała analizie i ocenie wyniki zrealizowanych badań wykazując się umiejętnością w ich interpretacji oraz znajomością piśmiennictwa. Wnioski w liczbie sześciu zostały sformułowane w sposób prawidłowy i odpowiadają, w mojej ocenie, przedstawionym uprzednio założeniom.

Z obowiązku recenzenta chciałabym zapytać, czy praca uzyskała stosowną zgodę Komisji Bioetycznej, ponieważ nie znalazłam wzmianki na ten temat w otrzymanej dysertacji.

Podsumowując, rozprawa doktorska lekarz dentysty Katarzyny Jaxa-Kwiatkowskiej jest napisana poprawną polszczyzną a jej szata graficzna i strona edytorska jest staranna. Wykresy, ryciny i fotografie wzbogacają niewątpliwie znacznie jej walory poznawcze, a spis rycin i tabel ułatwia czytelnikowi odszukiwanie w tekście wybiórczych informacji. W pracy Autorka umiejętnie dobrała metody badawcze celem uzyskania obiektywizacji wyników i wykazała się dobrą znajomością warsztatu naukowego, uzyskując rozwiązanie wszystkich problemów badawczych. Dodatkową wartością przedstawionych wyników badań jest potencjalna możliwość ich praktycznego zastosowania.

Monografia spełnia wszystkie wymagania stawiane rozprawom doktorskim, określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.) oraz stanowi

oryginalne rozwiązanie problemu naukowego i wskazuje na umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Stawiam zatem wniosek do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu o dopuszczenie lek. dent. Katarzyny Jaxa-Kwiatkowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Anna Janas-Naze